

Meduses

Les meduses són animals invertebrats que pertanyen al grup dels Cnidaris i, quan són adults, viuen flotant en el mar –són organismes pelàgics-. Tots els Cnidaris es caracteritzen per tenir unes cèl·lules urticants anomenades cnidocists, que utilitzen per capturar preses i defensar-se.

Les meduses viuen allunyades de la costa com individus aïllats o formant bancs, però periòdicament s'aproximen transportades pels corrents a la costa en quantitats variables, depenent dels anys. L'arribada de meduses a la costa és un fenomen natural que, principalment, té lloc durant la primavera i gran part de l'estiu. No es coneixen amb exactitud quins són els factors oceanogràfics i biològics que controlen les seves arribades i/o proliferacions a les platges i zones costaneres i no es poden fer previsions sobre les quantitats de meduses que arribaran cada any.

Fitxa tècnica

Cèl·lules urticants

Totes les meduses tenen cèl·lules que injecten verí i utilitzen per alimentar-se i defensar-se. Aquestes cèl·lules estan distribuïdes en el cos de l'animal, principalment en els tentacles.

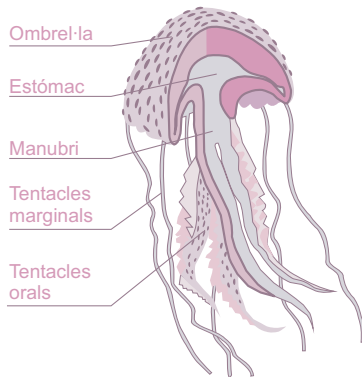
La majoria dels contactes accidentals amb meduses es produeixen durant el bany o amb exemplars morts o restes de tentacles. La capacitat tòxica persisteix durant bastant de temps després de la mort de la medusa.

Perillositat

En aquest document les espècies de meduses s'han catalogat segons el grau de perillositat de les seves picades en les següents categories:

Esquema general d'una medusa

Es detalla la morfologia d'una medusa per facilitar l'ús de les fitxes d'identificació

PERILLOSITAT MOLT ALTA

PERILLOSITAT ALTA

PERILLOSITAT BAIXA

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Guia de reconeixement i informació

FITXA 1

*Pelagia
noctiluca*

FITXA 2

*Rhizostoma
pulmo*

FITXA 3

*Cotylorhiza
tuberculata*

FITXA 4

*Aurelia
aurita*

FITXA 5

*Chrysaora
hysoscell*

FITXA 6

*Aequorea
forskalea*

FITXA 7

*Velella
velella*

Altres Cnidaris que molt rarament poden trobar-se a la costa catalana

*Physalia
physalis*

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Pelagia noctiluca

Nom comú: Medusa luminiscent

Diàmetre ombrel·la entre 5 i 10 cm

Color rosat vermellós. Ombrel·la semiesfèrica amb 4 tentacles orals gruixuts. 16 tentacles marginals (fins a 2 m de longitud). Superfície de l'ombrel·la recoberta de berrugues marrons.

PERILLOSITAT ALTA

MOLT FREQUENT

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Rhizostoma pulmo

Nom comú: Born blau

Diàmetre ombrel·la entre 10 i 40 cm

Ombrel·la acampanada de color blanc blavós i amb una vora de color violeta. Sense tentacles marginals. 8 tentacles orals gruixuts, fusionats i sense ramificacions de color blanc blavós.

PERILLOSITAT ALTA

FREQÜENT

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Cotylorhiza tuberculata

Nom comú: Ou ferrat

Diàmetre ombrel·la entre 20 i 35 cm

Forma aplanada, marró groguenc, amb una gran protuberància central de color taronja més fosc. 8 tentacles orals de 3 apèndixs amb l'extrem en forma de botó blanc o blau.

PERILLOSITAT BAIXA

FREQÜENT

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Aurelia aurita

Nom comú: Born

Diàmetre ombrel·la fins 25 cm

Ombrel·la en forma de plat. Color transparent tacat de blau. 4 tentacles orals fisonats i llargs.
Tentacles marginals curts. 4 òrgans reproductors de color púrpura-violeta en forma de ferradura.

PERILLOSITAT BAIXA

FREQÜENT

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Chrysaora hysoscella

Nom comú: Born radiat

Diàmetre ombrel·la fins 30 cm

Color blanc groguenc. Dibuix a l'ombrel·la amb 16 bandes marrons. Ombrel·la envoltada de 24 tentacles marginals, llargs i fins i 4 tentacles orals llargs.

PERILLOSITAT ALTA

POC FREQUENT

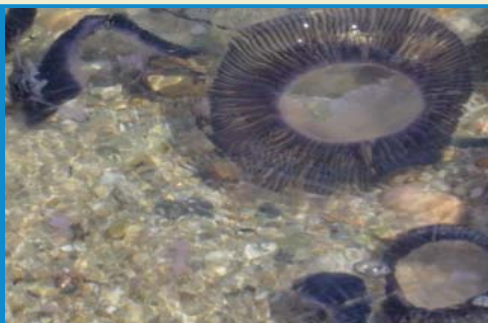

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Aequorea forskalea

Diàmetre ombrel·la fins 17 cm

Ombrel·la amb forma de plat més dens en el centre. L'ombrel·la és transparent i deixa veure els canals radials de color blau. Nombrosos tentacles marginals fins i sense tentacles orals.

PERILLOSITAT BAIXA

POC FREQUENT

Espècies de meduses que es poden trobar a la costa catalana

Velella velella

Nom comú: Barquetes de Sant Pere

Diàmetre del disc entre 1 a 8 cm

Disc blau rodó o oval amb una petita vela. Quan està viva, la vela es troba coberta d'un teixit tou. En la perifèria existeix un gran anell de pòlips amb forma de tentacles.

PERILLOSITAT BAIXA

FREQÜENT

Altres Cnidaris què molt rarament poden trobar-se a la costa catalana

Physalia physalis

Nom comú: Caravel·la portuguesa

Part flotant 30 cm de llarg i 10 cm d'ample

Part flotant constituïda per un flotador amb gas, violeta i transparent, amb una cresta o vela en la seva part superior i una part submergida formada per tentacles fins i llargs que poden arribar fins a 20 metres.

PERILLOSITAT MOLT ALTA

MOLT RARA